

Statsrådet Matilda Ernkrans
Utbildningsdepartementet

Förslag om utredning av förutsättningar för förenade anställningar inom lärarutbildnings- och skolområdet

De senaste åren har det gjorts politiska satsningar på lärarutbildnings- och skolområdet som för att kunna realiseras förutsätter en väl utvecklad samverkan mellan lärosäten och skolhuvudmän.

På **forskningsområdet** märks exempelvis *ULF*¹ (en försöksverksamhet som ska utveckla och pröva hållbara samverkansmodeller mellan akademi och skola vad gäller forskning, skolverksamhet och lärarutbildning) och *statsbidrag för praktknära forskning* som kan sökas för att möjliggöra för lärare/förskollärare med forskarexamen att ägna sig åt praktknära forsknings- och utvecklingsarbete.²

När det gäller den **grundläggande lärarutbildningen** uttrycks politiska ambitioner att fler yrkesskickliga lärare ska medverka i lärarutbildningarnas högskoleförlagda och verksamhetsförlagda delar (exempelvis i remisspromemorian *Ökad kvalitet i lärarutbildningen och fler lärare i skolan*). När det gäller **kompetensutveckling** för skolans professioner har utbildningsdepartementet under en tid arbetat med ett förslag om *professionsprogram* för lärare och rektorer.

SUHF bedömer att utsikterna för framgång med dessa och andra satsningar som bygger på samverkan väsentligt skulle förbättras om det fanns etablerade strukturer som möjliggör för lärare och universitetslärare/forskare att arbeta längre perioder hos såväl skolhuvudmän som lärosäten. Sådana strukturer skulle också stärka lärares och forskares karriärmöjligheter och skapa förutsättningar för en samverkan i bemanningsfrågor som skulle kunna avhjälpa den lärarbrist som råder i skolväsendet och på lärarutbildningarna.

UKÄ har i sin utvärdering av försöksverksamheten med övningsskolor och övningsförskolor argumenterat för att det inom lärarutbildnings- och skolområdet bör ges möjlighet att inrätta tjänster jämförbara med de så kallade förenade anställningar som finns inom vårdområdet enligt 4 kap. 2 § högskoleförordningen.³ Liknande tankar har framförts i utredningen *Forska tillsammans*.⁴ Inom det utbildningsvetenskapliga området har ett antal olika tjänstekonstruktioner och organisatoriska lösningar prövats för att åstadkomma ett personalutbyte mellan högskola och skola.⁵

¹ [Start - Ulf-avtal \(ulfavtal.se\)](http://ulfavtal.se)

² [Statsbidrag för praktknära forskning och utveckling 2021/22 - Skolverket](#)

³ [Utvärderingen av försöksverksamhet med övningsskolor klar | UKÄ - granskar, analyserar och utvecklar högskolor och universitet \(uka.se\)](#)

⁴ *Forska tillsammans* (SOU 2018:19)

⁵ Se ULF-spaning nr 5

Erfarenheterna är dock att dessa olika organisatoriska lösningar och tjänstekonstruktioner försvåras av arbetsrättsliga frågor, pensionsfrågor, frågor om arbetsmiljöansvar etc. Mot denna bakgrund efterfrågar SUHF en utredning av hur förutsättningarna för förenade anställningar inom högskola/skola kan stärkas. Utredningen bör bland annat studera om det behövs författningsändringar.

SUHF bedömer att UKÄ skulle vara en lämplig utredande instans, förslagsvis i samråd med Skolverket.

En utredning av det här slaget torde också kunna vara till gagn för samverkan inom vårdsektorn.

Denna skrivelse är framtagen av SUHF:s expertgrupp för lärarutbildning. Samtal med UKÄ, Skolverket, Sveriges kommuner och regioner (SKR), Friskolornas riksförbund samt Idéburna skolors riksförbund har visat att det finns ett intresse för fortsatt analys och för nationell dialog.

Kerstin Tham

Rektor, Malmö universitet

Ordf. SUHF:s expertgrupp för lärarutbildning